

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Országos döntő

2025. márc. 21.

8. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma		
Szövegértés pontszáma		
Helyesírási teszt pontszáma		
Összesített pontszám		

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

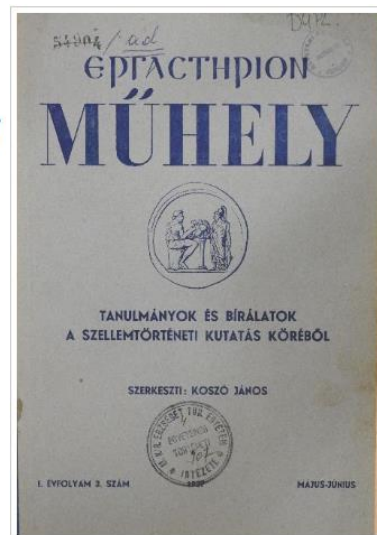
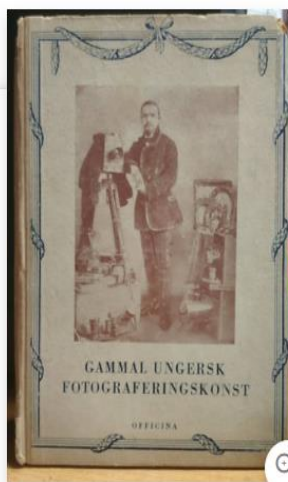
Tollbamondás

[illegible]

A tanuló neve: _____

Vármegye: _____

Az iskola neve: _____

SZÖVEGÉRTÉS**Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd oldd meg a feladatokat!****Két könyv**

Gammal Ungersk Fotograferingskonst (Régi magyar fotóművészet)

Lotz János

Officina Kiadó, 1946

német: 72 oldal: kemény kötés

[További részletek](#)

Cím: Ergasterion Műhely 1937. május-június [antikvár]

Szerző: [Angyal Endre](#), [Brellich Angelo](#), [Honti János](#), [Kerényi Károly](#), [Klempa Károly](#), [Koszó János](#), [Lotz János](#), [Makay Gusztáv](#), [Merényi Oszkár Nánay Béla](#)

Kötés: Félvászon

Méret: 150 mm x 230 mm

FELADATOK**1. Igaz vagy hamis az állítás?****8/**

- a) A két könyv azonos méretű.
- b) A két könyv szerzői között szerepel nő.
- c) Az első könyv fotóit Lotz János készítette.
- d) A tanulmánykötet korábban jelent meg.
- e) Mindkét könyvön van képi ábrázolás.
- f) A második könyv szerzői betűrendben szerepelnek.
- g) Mindkét könyvön szerepel a kiadó.
- h) A két könyv szerkesztőjének keresztnéve János.

2. Keresd meg a szövegben a megfelelő kifejezéseket!**4/**

- mellérendelő szerkezet:
 - mértékegység:
 - kétagú tulajdonnév, de nem személyre vonatkozik:
-

3. Idegen nyelven...**4/****A leírások alapján határozd meg a keresett szót és a betűket!**

Az első könyv címében a magyar szó megfelelője:

A második könyv görög betűi közül:

- kettő, amelyik alakilag is megegyezik a magyar nyelvben használatossal:
- a magyar *r* hang jelölésére használt görög betű:

4. Mit jelentenek a következő szavak?**4/****Döntsd el a jelentést az ismert tartalom alapján, és karikázd be a megfelelő jelentés betűjelét!**

- Ergasterion. A szó eredete szerint a görög, 'ergon 'munka' jelentésével kapcsolatos és jelentése: ...
 - a) ... nagyobb kézműipari műhely az ókori Hellaszban.
 - b) ... kényelmes munkavégzést szolgáló tervezés tudománya.
 - c) ... megnyilatkozási fórum, közösségi színhely.
- Szellemtörténet. A szó eredete: a múlt vizsgálatának sajátos területével kapcsolatos.
 - a) A szellemek, kísértetek tudományos kutatásának a történetével foglalkozó tudományág.
 - b) A történelmi jelenségeket az egyes korszakokban megnyilvánuló korszellemre visszavezető történetírói irányzat.
 - c) A pszichológia egyik ága, az emberi lélek szellemi teljesítményét méri fel.
(Lotz János ebben a témakörben írta a doktori disszertációját.)
- Bírálat. Szövegműfaj, ami... (Két jó megoldás van.)
 - a) ...valaminek az értékeit és hibáit megállapító véleményt hordoz.
 - b) ... irodalmi, tudományos, művészeti alkotást értékelő cikk.
 - c) ... a társadalmi jelenségekre koncentrálnak, azokat kritizálja.
 - d) ... pontozza a szövegek nyelvi minőségét.

Összesen: 20 pont**Elért pontszám: _____**

Helyesírási feladatok

1. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1-3.) jelöld a helyes sorrendet!

7/

a) Rousseau ____ – Rothschild ____ – Rooseveltt ____

b) torkolat ____ – torkollik ____ – torkolatvidék ____

c) Kiss ____ – kis ____ – Kis ____

d) Locke ____ – loccsan ____ – locspocs ____

e) Égei-tenger ____ – égés ____ – eget ____

f) Rác ____ – Rátz ____ – Ráckevei ____

g) dzsesszt ____ – dzsessz-szerű ____ – dzsesszel ____

2. Pótold a hiányzó j hangot a következő – ritkán használt – szavakban!

10/

vá ____ ár, tarso ____, tönkö ____, zsö ____ e, kop ____ afa, paszu ____, ráspo ____, csobo ____ ó, bo ____ tor ____ án, pe ____ va

3. Egészítsd ki a szavakat a zárójelbe tett mássalhangzók megfelelő alakjával!

10/

ra ____ inált (f/ff), inte ____ igens (l/ll), ma ____ íroz (sz/ssz), he ____ eszt (g/gg), a ____ öre (k/kk), be ____ sőséges (n/nn), fe ____ séges (n/nn), me ____ ezet (ny/nyy), autogra ____, (m/mm), a ____ isztens (sz/ssz)

4. Döntsd el, melyik írásmód helyes! Ha az elsőt véled jónak, akkor 1-et, ha a másodikat, akkor 2-et, ha mindkettőt, akkor X-et, ha egyiket sem, akkor 0-t írs!

15/

1	2	
vízenjárás	vizen járás	
le-ge-lő-re	leg-e-lő-re	
csehhel	csehvel	
megbocsátás	megbocsájtás	
tovább tanul	továbbtanul	
folyton	fojton	
játszja	játssza	
össze-vissza járkál	összevissza járkál	
eksztázis	extázis	
ésszerű	ész-szerű	
spré	szpré	
metsszük	messük	
áld	álld	
3–4. versszak	ápr. 14–15.	
Tescóban	Chicagoból	

5. Tanulmányozd az alábbi szavakat, szópárokat, hogy helyes-e az írásmódjuk. Aláhúzással jelöld, hogy a hozzájuk kapcsolódó állítást igaznak vagy hamisnak tartod-e! **8/**

a) *I-én – I-jén* **igaz – hamis**

A magyar helyesírás szabályai 12. kiadása alapján mindkét írásmód helyes, tetszés szerint alkalmazható.

b) *tönkremegy, közbelép, félbeszakít* **igaz – hamis**

Mivel a tönkre-, közbe-, félbe- előtag igekötőnek számít, és az ige előtt áll, ezért egybeírjuk vele.

c) *három lábú, két petéjű, húsz főnyi* **igaz – hamis**

Ha két szó kapcsolatában az előtag egyszerű tőszámnév, az utótag pedig -i, -ú, -ű, -jú, -jű, -nyi képzős egyszerű szó, akkor a tagokat különírjuk.

d) *Tisza-híd, Dunahíd* **igaz – hamis**

Ha a híd szó valamely folyó nevével birtokos jelzős viszonyban van, egybeírjuk.

e) *Duna-mente (Duna-menti), Duna-Tisza-köze (Duna-Tisza-közi)* **igaz – hamis**

A mente, köze utótagot kötőjellel kapcsoljuk a földrajzi névhez.

f) *1848. forradalmárai, 1956. mártírjai* **igaz – hamis**

Ha az évszám birtokos jelzője egy másik szónak, pontot teszünk utána.

g) *DNY – vsz. – bp.-i – Kr. e.* **igaz – hamis**

A fent leírt rövidítések mindegyike helyes.

h) *paradicsomsaláta, teljesítménynövekedés, gabonakereskedelem* **igaz – hamis**

A fenti – két egyszerű közszóból álló összetételeket – szótagszámtól függetlenül egybeírjuk.

6. Oldd meg a következő szóegyenleteket!

10/

ELTE + -on/-en/-ön	_____
sző + jön (felsz. mód, E/3.)	_____
ott + tartózkodás	_____
San Marino + ban	_____
8 + val	_____
húsz + t	_____
sakk + készlet	_____
Thomas Mann + val	_____
Borsod-Abaúj-Zemplén + i	_____
Arany János + i	_____